

Otevřená advokacie:

Návrh na nahrazení oprávnění představenstva Komory sestavovat a schvalovat kandidátní listiny pro volby do orgánů Komory evidencí kandidátů odborem matriky

Návrh

advokátů Adély Šípové a Tomáše Nahodila

na přijetí usnesení 8. sněmu České advokátní komory ze dne 22. října 2021,

**jímž se mění stálý volební řád sněmu České advokátní komory ze dne 16. října 2009,
ve znění usnesení sněmu České advokátní komory ze dne 11. října 2013 a usnesení
sněmu České advokátní komory ze dne 22. října 2017**

I.

Stálý volební řád sněmu České advokátní komory ze dne 16. října 2009, ve znění usnesení sněmu České advokátní komory ze dne 11. října 2013 a usnesení sněmu České advokátní komory ze dne 22. října 2017, se mění takto:

1. Čl. 3 odst. 1 zní:

„Členem voleného orgánu Komory se může stát každý advokát, který nemá pozastaven výkon advokacie. Advokát může kandidovat osobně anebo na návrh jiného advokáta nebo skupiny advokátů. Advokát může kandidovat pouze do jednoho voleného orgánu Komory. Advokát se stává kandidátem zařazením na kandidátní listinu postupem podle čl. 5.“

2. V čl. 3 odst. 2 písm. c) se čárka za slovem „podporují“ nahrazuje tečkou a slova „anebo označení orgánu Komory, který návrh činí.“ se zrušují.

3. V čl. 4 se slovo „představenstvem“ nahrazuje slovy „odborem matriky Komory“.

4. V čl. 5 odst. 1 se slovo „představenstvo“ nahrazuje slovy „odbor matriky Komory“.

5. V čl. 5 se odstavce 2 a 3 zrušují.

6. V čl. 6 se slovo „Představenstvo“ nahrazuje slovy „odbor matriky Komory“.

7. V čl. 7 odst. 2 zní:

„Volební komise má sedm členů. Členem volební komise nemůže být advokát, který je členem některého z orgánů sněmu, ani advokát, který na sněmu kandiduje do některého z orgánů Komory volených sněmem. K přijetí jakéhokoliv rozhodnutí volební komise se vyžaduje souhlas alespoň pěti jejích členů.“

8. V Čl. 13 odst. 1 se slova „předseda Komory“ nahrazují slovy „odbor matriky Komory“.

II.

Toto usnesení nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2022.

Důvodová zpráva – obecná část:

Účinné znění stálého volebního řádu sněmu České advokátní komory zakládá v ustanoveních upravujících navrhování kandidátů do sněmem volených orgánů Komory, jakož i v ustanoveních upravujících sestavování kandidátních listin z takto navržených kandidátů, jak zřejmou nerovnost v přístupu advokátů ke sněmem voleným funkcím v orgánech Komory, tak i střet zájmů v orgánu Komory, který kandidátní listiny sestavuje – v představenstvu.

Nerovnost mezi kandidáty v nominaci se projevuje v tom, že kterýkoli orgán Komory, do něhož advokáti kandidují, je oprávněn nominovat do nadcházejících voleb do něj samého za kandidáty jak ty advokáty, kteří aktuálně jeho členy nejsou, tak i své stávající členy (= sebenominace). Přitom však ti advokáti, kteří členy tohoto orgánu nejsou a chtějí do něj kandidovat, musí pro to, aby museli být na kandidátní listinu do tohoto orgánu Komory představenstvem zařazeni, aniž by představenstvo o jejich nominaci hlasovalo, předložit minimálně 50 nominací od ostatních advokátů. Zatímco tedy k nominaci stávajícího člena jakéhokoli orgánu Komory postačuje samotné rozhodnutí tohoto orgánu jej nominovat, k nominaci advokáta, který není jeho členem, čeká nejméně několikátýdenní sběr nominací od ostatních advokátů.

Střet zájmů je nejpatrnější při kandidatuře advokátů do představenstva Komory, které

- opakovaně nominuje do nadcházejících voleb do sebe samého i své stávající členy,
- rozhoduje o jejich zařazení na kandidátní listinu do sebe samého; zatímco v roce 2017 před konáním 7. sněmu Komory se členové tehdejšího představenstva alespoň zdrželi hlasování o svých vlastních nominacích (viz zápis z 39. schůze představenstva ze dne 02.05.2017), letos před konáním 8. sněmu Komory tak neučinili a v rozporu s čl. 31 organizačního řádu Komory, upravujícím vyloučení člena orgánu komory při hlasování o záležitosti, k níž má osobní poměr, naopak aktivně hlasovali pro svou vlastní kandidaturu (viz zápis z 39. schůze představenstva ze dne 15.06.2021),

- a zároveň rozhoduje o zařazení jiných do představenstva osobně nebo na návrh jiných advokátů či jejich skupin kandidujících advokátů na tutéž kandidátní listinu.

Orgán, do něhož se volí, se tím tedy aktivně podílí na nominaci a schvalování vlastních členů za kandidáty do něj samého a zároveň rozhoduje o zařazení dalších (konkurenčních, soupeřících) kandidátů na tutéž kandidátní listinu.

Cílem předložené úpravy je proto v prvé řadě zrušit dosavadní možnost nominovat kandidáty do sněmem volených orgánů Komory představenstvem i kterýmkoli jiným orgánem Komory (kontrolní radou, kárnou komisí a odvolací kárnou komisí) a nominace ponechat výlučně na osobním rozhodnutí (prohlášení, oznámení) kandidujícího advokáta (tzv. osobní kandidatura), nebo na návrzích jiných advokátů či jejich skupin (tzv. návrhová kandidatura).

Protože sestavování kandidátních listin je toliko evidenční úkon, spočívající v zařazení na kandidátní listinu, navrhuje se tuto agendu svěřit touto předloženou právní úpravou odboru matriky Komory, aby ji hlasováním o kandidátech nevykonávalo končící představenstvo. Odbor matriky též nejlépe ověří, zda je kandidující advokát aktivní, anebo má-li výkon advokacie pozastaven, což by mu v kandidatuře bránilo. Též všechny další úkony, které v této souvislosti dle účinného znění stálého volebního řádu dosud činí představenstvo nebo jeho předseda, bude dle nyní předložené právní úpravy činit odbor matriky Komory.

Navrženou právní úpravou se též zavádí inkompatibilita členství ve volební komisi pro ty advokáty, kteří jsou členy kteréhokoli z orgánů sněmu (předsednictva, návrhové komise, mandátové komise), jakož i pro ty advokáty, kteří na sněmu kandidují do sněmem volených orgánů Komory (představenstva, kontrolní rady, kárné anebo odvolací kární komise).

Z volebního řádu sněmu vyplývá, že jeho volební komise řídí volbu orgánů Komory (čl. 7 odst. 1) a po ukončení hlasování otvírá hlasovací schránky a sčítá hlasy (čl. 11 odst. 1). Volební komise je sedmičlenná. Její složení navrhuje sněmu představenstvo Komory. Z veřejně dostupných informací (viz volební speciály Bulletinu advokacie) však vyplývá, že představenstvo Komory opakovaně navrhovalo sněmům Komory konaných v letech 2017, 2013, 2009 a 2005 obsadit volební komisi i těmi advokáty, kteří se na těchto sněmech sami ucházeli o zvolení do některého orgánu Komory, nejčastěji do kontrolní rady a kárné komise, a z výsledků voleb se podává, že do těchto orgánů byli i zvoleni. V letech 2017, 2013 a 2009, tedy tři sněmy nazpět, tvořili členové volební komise sněmu, kandidující do některého z orgánů Komory, dokonce již její nadpoloviční většinu. Přestože to volební řád sněmu nezakazuje, není korektní, aby byl členem volební komise sněmu advokát kandidující do některého z orgánů Komory, které sněm volí. Jde totiž o jasný střet zájmů: ten, kdo sám kandiduje, se nemůže podílet na řízení volby orgánů Komory (čl. 7 odst. 1), ani po ukončení hlasování otvírat hlasovací schránky a sčítat hlasy (čl. 11 odst. 1).

Důvodová zpráva – zvláštní část:

K čl. I. bodu 1:

Oprávnění orgánů Komory nominovat advokáty do kteréhokoli z orgánů Komory volených sněmem se ruší. Jedinými dvěma možnými způsoby nominace advokátů do kteréhokoli z orgánů Komory volených sněmem nadále budou jen advokátovo vlastní prohlášení (oznámení) o tom, že se rozhodl kandidovat (osobní kandidatura), a prohlášení (oznámení) jiného advokáta nebo skupiny advokátů, že se rozhodli některého advokáta nominovat (návrhová kandidatura).

K čl. I. bodu 2:

Označení orgánu Komory, který návrh advokátovy kandidatury (nominaci) činí, se bez náhrady vypouští, neboť tato předloha oprávnění orgánů Komory (představenstva, kontrolní rady, kárné i odvolací kárné komise) nominovat advokáty za kandidáty zrušuje (viz bod 1).

K čl. I. bodům 3 až 6 a bodu 8:

Navrhuje se, aby všechny svou povahou toliko evidenční úkony, které dosud ohledně sestavování kandidátních listin pro volby do orgánů Komory činilo její představenstvo, a to včetně vyhlášení výzvy advokátům k předkládání nominací, zveřejňování kandidátních listin a vyhlášení výsledků voleb do těchto orgánů ve Věstníku Komory, činil namísto představenstva, resp. jeho předsedy, mimo volené orgány Komory stojící odbor matriky Komory.

K čl. I. bodu 7:

Zavádí se inkompatibilita členství advokátů ve volební komisi sněmu s členstvím v jakémkoli jiném orgánu sněmu (předsednictvu, návrhové komisi, mandátové komisi), jakož i s jejich kandidaturou do kteréhokoli orgánu Komory (představenstva, kontrolní rady, kárné a odvolací kárné komise) voleného tímto sněmem.

K čl. II.:

Účinnost navrhovaných změn se navrhuje dnem 1. ledna 2022.

Mgr. Adéla Šípová, v. r.
JUDr. Tomáš Nahodil, v. r.